

Informe: Cultura i feminismes

**Mesures per avançar en la introducció de la perspectiva
feminista a l'àmbit de la cultura a Barcelona**

Autoria col·lectiva

Coordinació: La Tremenda · Comunicació cultural

Setembre de 2019

Índex

1. Presentació i antecedents
2. Procés i metodologia de treball
3. Diagnosi compartida. El grup de treball desborda l'encàrrec
4. Preàmbul: cal un compromís ferm amb els feminismes
5. Objectius
6. Proposta metodològica: la creació d'un dispositiu estables i mesures d'implementació
  - 6.a. El dispositiu Cultura i Feminismes, governança participada
  - 6.b. Mesures

1. Presentació i antecedents

El present document és fruit d'un encàrrec realitzat pel **programa Cultura Viva** de l'Institut de Cultura de Barcelona, que consistia en la **creació d'un grup de treball** format per **dotze dones professionals de l'àmbit de la cultura**, amb trajectòries relacionades amb els feminismes i la cultura.

La tasca encarregada a aquest grup és la **confecció d'un pla d'acció**, que begués de les pràctiques quotidianes i les necessitats detectades per aquestes professionals en els seus àmbits respectius, amb el qual l'ICUB pogués **desplegar un paquet de mesures** per a la consecució de la paritat i l'aprofundiment en la justícia de gènere des de l'ecosistema cultural de la ciutat de Barcelona.

L'encàrrec s'alinea amb l'**estratègia global de l'Ajuntament de Barcelona** al llarg del mandat 2015-2019, que situa els **feminismes**, la **perspectiva de gènere** i la **igualtat efectiva** com una **necessitat de primer ordre**.

Aquesta voluntat, es troba a més, emmarcada en la **Llei 17/2015 d'Igualtat Efectiva de Dones i Homes**, que en el seu **article 15** estableix que els ens locals han d'aprovar un pla d'igualtat de dones i homes de forma obligatòria i que s'ha d'incorporar la perspectiva de gènere a les polítiques referides a funció pública.

Entre les diverses accions desenvolupades per l'Ajuntament de Barcelona hi destaquen la creació de la **Tinença de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI**, així com l'elaboració de la **mesura de govern sobre la transversalitat de gènere** i el **Pla per la Justícia de Gènere (2016-2020)**.

A més, el desembre de 2018 l'Ajuntament de Barcelona aprova el **Reglament per a l'Equitat de Gènere**, en el qual s'especifica que l'Institut de Cultura de Barcelona ha de dotar-se d'una unitat de transversalitat de gènere formada per personal amb formació en matèria d'igualtat i encarregada de la diagnosi, l'aplicació, el seguiment i l'avaluació de la incorporació de la perspectiva de gènere en els projectes i polítiques culturals municipals.

Paral·lelament, el Departament de Transversalitat de Gènere publica el desembre de 2017 l'**Informe sobre la programació cultural 2016-2017 de l'Ajuntament de Barcelona des d'una perspectiva de gènere**, elaborat per Anna Cabó i Joan Manel Sánchez. Aquest treball analitza 117 àmbits, 19.088 activitats programades i les estructures que les duen a terme, en les quals la institució pública hi juga un paper parcial o absolut.

Paral·lelament al treball desenvolupat des de l'Ajuntament de Barcelona, els moviments feministes segueixen duent a terme una **fiscalització atenta de les programacions** i de les estructures de gestió culturals de **grans equipaments i esdeveniments** de la ciutat de Barcelona, generant resultats i reivindicacions previsibles: **manca presència i reconeixement de les dones** en l'àmbit de la cultura, malgrat que la **participació de les dones en el consum** cultural és **majoritari**.

El març de 2019 es publica la guia ***Compta amb nosaltres! Bones pràctiques per a una programació cultural paritària***, de l'autora Patrícia Soley-Beltran, en la qual el Departament de Transversalitat de Gènere i l'ICUB presenten **76 recomanacions** encaminades a contribuir a l'eliminació de les desigualtats de gènere a partir de l'impuls d'una programació paritària de les activitats culturals per poder fer efectius els diversos àmbits dels drets culturals: accés, participació i contribució.

La guia resulta una **eina entenedora, accessible i pedagògica** per a la incorporació de mecanismes correctors en termes de paritat. Malgrat això, **l'adhesió a aquestes mesures no és obligatòria**, sinó que s'articula com un conjunt de recomanacions susceptibles d'incorporar als projectes i als equipaments.

En el context de publicació de la guia, el Programa Cultura Viva obre una finestra per tal d'aprofundir en les possibilitats que suposa la reivindicació de l'equitat i fer un pas més enllà amb la constitució del grup de treball.

2. Procés i metodologia de treball

El grup de treball està format per Tania Adam, Carla Alsina, Anna Cabó, Marta Domènech, Elba Mansilla, Neus Oriol, Sonia Ruiz, Míriam Sánchez, Marta Selva, Anna Solà, Patrícia Soley-Beltran i Anna Villarroya. Hi han participat, de forma puntual Laia Ramos, Montserrat Tort i Marta Vergonyós. La coordinació i dinamització ha recaigut en l'Anna Melià i la Mireia Mora de La Tremenda · Comunicació Cultural.

El grup de treball ha disposat **únicament de 5 sessions de treball** (entre abril i juliol) per tal de poder donar resposta als objectius plantejats inicialment.

Durant la primera sessió, es va realitzar una presentació de l'encàrrec a desenvolupar durant el procés de treball i els eixos sobre els quals es proposava treballar: diagnosi, formació i acompanyament, promoció i comunicació i avaluació i auditoria. També es va dur a terme una dinàmica participativa en dos subgrups per tal que emergís un diagnòstic compartida sobre la situació de la dona i els feminismes en els àmbits culturals de la ciutat.

En la segona sessió, assisteix la Montserrat Tort, per tal d'exposar la feina que es desenvolupa des de l'Observatori de Dades de Barcelona, de manera que el grup pugui identificar quins indicadors cal dissenyar i de quina manera, sent sempre coherents amb els objectius generals formulats a l'inici del procés de treball.

Durant la tercera sessió, la facilitadora Laia Ramos, desenvolupa una dinàmica participativa de definició i priorització de bones pràctiques en els àmbits de l'equitat i els feminismes, per tal de poder elaborar un document que basant-se en els eixos definits en la primera sessió, es concretin objectius i mesures per dur a terme.

En la quarta sessió, es presenta un document que recull les reflexions i els consensos als quals va arribar el grup durant la dinàmica amb la Laia Ramos i es fa un treball en grups petits, per tal de debatre i esmenar les idees plasmades, que es traslladen en grup gran al finalitzar la sessió.

En la cinquena sessió, des de coordinació es presenta de nou el document embrionari d'aquest informe, que contempla tant les reflexions, la diagnosi compartida, els objectius i les accions del pla de treball. Després d'un darrer procés de debat compartit, s'acorda que la redacció final es durà a terme per part de l'equip de coordinació i que es facilitarà l'informe abans de ser entregat a l'Institut de Cultura de Barcelona.

Lluny de donar per acabat l'encàrrec, el grup entén aquest espai com **l'inici d'un procés** que ha de ser **sostingut** en el temps i que ha d'esdevenir una palanca per a la **innovació feminista en l'àmbit cultural**.

3. Diagnosi compartida. El grup de treball desborda l'encàrrec

Les dones que formen part del grup de treball han realitzat una **diagnosi compartida**, basada en les experiències acumulades per totes elles en relació amb l'Institut de Cultura de Barcelona, i consideren que **no poden establir un marc d'accions** dirigit als projectes i equipaments de la ciutat, **sense interpel·lar de forma directa**, també, a l'Institut de Cultura de Barcelona.

La mateixa institució es desenvolupa la lògica androcèntrica i malgrat haver desenvolupat eines i mecanismes de correcció d'aquestes pràctiques encara ara no s'està desplegant la seva aplicació.

Encara queda lluny la igualtat efectiva en els àmbits institucionals i en les direccions d'equipaments i festivals de la ciutat. També l'aplicació real de mesures planificades com la incorporació d'una unitat de transversalitat de gènere tal com preveu el Reglament per a l'Equitat de Gènere i que l'Institut de Cultura encara no ha aplicat.

El grup de treball qüestiona, també, de manera respectuosa, que els mecanismes activats per avaluar la justícia de gènere en els projectes culturals a l'hora d'atorgar subvencions i accedir als recursos públics estiguin servint per a transformar les pràctiques i incorporar-hi lògiques feministes.

Per tot això, les dones que formen part del grup consideren que per garantir, una cultura **no únicament paritària**, sinó **feminista**, a la ciutat de Barcelona és **imprescindible** dur a terme accions **cap al si del mateix Institut de Cultura de Barcelona i cap a la resta d'agents i propostes** que conviuen en l'entorn de la ciutat. Per aquest motiu, el grup de treball ha **modificat l'encàrrec inicial**, elaborant una planificació d'accions interrelacionades que es dirigeixen tant cap a la institució, com cap als agents culturals que conviuen a la ciutat.

4. Preàmbul: Cal un compromís polític ferm amb els feminismes

La proposta reeixida de les sessions de treball únicament s'entén a partir d'un **profund compromís amb els feminismes**, les seves formes d'expressió i la necessitat d'una **revisió de la cultura institucional androcèntrica** que opera en el si de l'Institut de Cultura de Barcelona i la resta de l'Ajuntament de Barcelona.

El grup de treball realitza, a partir de l'encàrrec inicial, un full de ruta que només serà possible si es realitza **de forma coordinada entre l'Institut de Cultura de Barcelona i la Regidoria de Feminismes**; també afirma que el procés iniciat **només serà sostenible i transformador** si l'encàrrec compta amb el **pressupost necessari** per desenvolupar les accions i disposar dels equips que requereixi.

El grup de treball ha realitzat un disseny i una proposta, que lluny de considerar-la ambiciosa, es planteja com una **proposta de mínims** que cal entendre's com un **tot global**, que deixarà de tenir sentit si no s'entenen les diferents mesures i metodologies, com a **elements relacionats** uns amb els altres.

El pla s'entén com un **procés viu** que ha de desplegar-se de menys a més i amb la capacitat de poder anar incorporant-hi coneixement i experiències acumulades en temps real. Assumir que la proposta de dispositiu està circumscrita a la **innovació feminista** i que per tant, contempla en tot moment la possibilitat d'error i aprenentatge gràcies a ell.

En aquest sentit, caldrà donar el **reconeixement merescut** a aquells projectes i equipaments culturals que han dut o estan duent a terme processos d'innovació ja sigui des de la independència institucional, com des d'equipaments públics, desenvolupant el que es consideren **bones pràctiques** des de la perspectiva feminista, per incorporar l'aprenentatge acumulat al procés que ha d'endegar l'Institut de Cultura de Barcelona.

Sense una **aliança ferma** i convençuda **amb el teixit existent** a la ciutat, nascut i crescut al caliu dels feminismes i els projectes culturals, aquestes línies estratègiques deixaran de tenir sentit.

És precisament des d'aquesta lògica, de **conèixer i reconèixer** les **experiències valuoses** que s'estan duent a terme a la ciutat, que es demanda **centralitat i transversalitat** en aquestes propostes per tal d'articular una nova hegemonia de valors, propostes artístiques i pràctiques de treball feministes.

5. Objectius

El grup de treball formula un gran objectiu general, que s'entén a partir del múscul i l'agenda que ha esdevingut en el nou cicle social en el qual els feminismes s'articulen de manera massiva i incansable, amb la vocació de superar un sistema econòmic, social i cultural que viola els drets humans més fonamentals: el principi d'igualtat de totes les persones.

Aquest objectiu forma part, doncs, d'una demanda global, a la qual s'està cercant donant resposta tant des dels àmbits institucionals, com dels espais de la societat civil.

Objectiu general:

Superar les desigualtats basades en qüestions de gènere en la cultura de la ciutat

Enfront de l'enorme repte que suposa la superació de desigualtats i la incorporació de pràctiques feministes en tots els àmbits de la vida, no únicament en l'esfera cultural, el grup de treball articula dos objectius operatius que han de permetre, metodològicament, iniciar un procés i un desplegament d'accions que desemboquin en la consecució de l'objectiu general.

Objectius operatius:

Incorporar la perspectiva feminista a la planificació, gestió, execució i avaluació de la política pública desenvolupada per l'Institut de Cultura

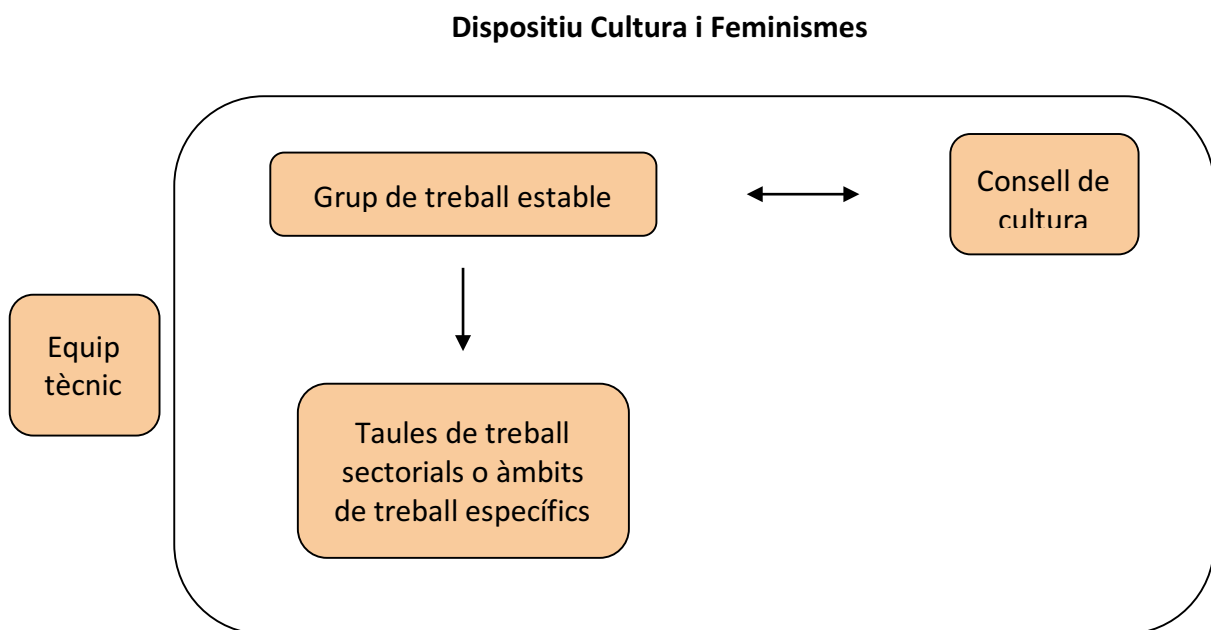
Incorporar la perspectiva feminista a la planificació, gestió, execució i avaluació dels projectes culturals del teixit cultural de Barcelona

Proposta metodològica: la creació d'un dispositiu estable i mesures d'implementació

El pla de treball elaborat en el grup de treball proposa un doble nivell d'intervenció al voltant de la Cultura i els feminismes. Per una banda, la creació d'un dispositiu estable de participació que acompanyi el procés d'intervenció i que pugui enriquir l'acció desenvolupada des de l'Institut de Cultura de Barcelona; per altra banda, proposa un primer paquet de mesures concretes que puguin conuiu amb la construcció d'un espai de governança compartida.

6.a. El dispositiu Cultura i Feminismes, governança participada

El grup de treball actual proposa la creació del **Dispositiu Cultura i Feminismes**, que a través d'una estructura a diversos nivells i amb una metodologia participativa, elabori i coordini el pla d'acció per a la incorporació dels feminismes, tant a la política pública cultural desenvolupada per l'Institut de Cultura de Barcelona, com als projectes i equipaments de la ciutat de Barcelona.

1. **Grup de treball estable:** espai de treball estable format per personal de l'Institut de Cultura de Barcelona, personal de l'Àrea de Drets Socials, Justícia Global, Feminismes i LGTBI i dones, col·lectius, entitats i artistes vinculades als àmbits de la cultura i els feminismes.

2. **Taules de treball sectorial o àmbits de treball específics:** espai de treball limitat en el temps que té una vocació de resposta àgil a les necessitats o problemàtiques detectades en el propi transcurs del procés plantejat. Les persones membres seran diferents en cada cas, en funció de la temàtica a abordar. En tots els casos, caldrà garantir presència de personal de l'ICUB.
3. **Equip tècnic:** equip que executarà les tasques i els plans de treball definits al grup de treball estable, l'espai de concepció, definició i seguiment de les línies d'acció.

El grup de treball estable ha de coordinar-se amb el Consell de Cultura, ja sigui formant-ne part o bé generant un espai de trobada i d'intercanvi, amb l'objectiu de no desdoblir feina.

6.b. Mesures

La proposta del grup de treball, recull els àmbits d'acció ja formulats com a punt de partida al grup, i desenvolupa un full de ruta en tres grans àrees:

1. **Disseny d'eines pròpies d'avaluació i diagnosi,** pensades per conèixer la realitat que ens interessa: l'estat de la paritat i el desenvolupament de les pràctiques feministes en diversos nivells de desplegament (organització del treball, conciliació, cures, presa de decisions, comunicació, etc.).
2. **Disseny d'una oferta formativa,** pensada i desenvolupada a partir del coneixement de les mancances i necessitats detectades a partir de les eines d'avaluació prèviament planificades.
3. **Desenvolupament d'una campanya de comunicació,** que més enllà de la tasca que es dugui a terme tant a l'intern del mateix Institut de Cultura, com amb la resta d'agents i projectes culturals de la ciutat, col·labori en la sensibilització feminista de l'àmbit cultural i la incorporació de noves mirades en el desenvolupament de projectes.

En tots els casos, les mesures llistades a continuació estan pensades per a projectes, equipaments i festivals de la ciutat de Barcelona, sense diferenciar la seva titularitat, entenent que la falta d'equitat i la manca de perspectiva feminista es reproduïx tant en l'àmbit públic, com en l'àmbit privat.

Objectiu general	Objectius específics	Mesures
Creació dispositiu Cultura i feminismes	Coordinar i desenvolupar el pla d'acció elaborat pel grup de treball estable de Cultura i Feminismes	<p>Disseny d'un Pla Estratègic de Cultura i Feminismes, o en cas que en l'actual mandat s'elabori un Pla Estratègic de Cultura, vetllar per incorporar-hi la perspectiva feminista de manera transversal</p> <p>Coordinar, fer seguiment i avaluar la implementació del pla d'acció per a la incorporació de la perspectiva feminista a les propostes culturals de la ciutat de Barcelona</p> <p>Controlar pressupostàriament cada línia de treball per a fer-la possible i sostenible</p> <p>Fer seguiment de l'avaluació i revisió de les polítiques públiques, les eines, els processos i els ítems d'avaluació amb els indicadors d'avaluació feministes</p> <p>Fer seguiment de l'avaluació i revisió dels projectes liderats per l'ICUB amb els indicadors d'avaluació feministes</p> <p>Fer seguiment dels processos de formació i acompanyament oferts als projectes i equipaments culturals de la ciutat per a la incorporació de la perspectiva feminista</p> <p>Fer seguiment de la campanya de sensibilització, promoció i comunicació sobre Feminismes i Cultura impulsada per l'ICUB</p> <p>Revisar i aprofundir en els criteris feministes incorporats per a l'accés a la subvenció i la contractació pública</p> <p>Generar un relat de la importància i la voluntat política d'incorporar l'equitat i la perspectiva feminista a la política pública cultural impulsada per l'ICUB</p> <p>Treballar conjuntament amb el Departament per a la Transversalitat de Gènere</p>

	<p>Coordinar l'elaboració d'indicadors d'avaluació feministes per a dur a terme auditories en matèria de paritat, incorporació de perspectiva feminista i elements d'innovació feminista en la cultura</p>	<p>Crear indicadors d'avaluació feministes per a dur a terme auditories en matèria de paritat i incorporació de perspectiva feminista en la cultura. Aquests indicadors han d'incorporar, també, elements d'interseccionalitat que travessen i condicions la vida de les persones: classe, origen, diversitat sexual, diversitat funcional, edat, etc.</p> <p>Elaborar d'un glossari acurat amb perspectiva feminista que intervingui en cinc grans àmbits de gestió de tot projecte o equipament cultural:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● relat ● públic/participació/entorn ● gestió/organització ● continguts ● processos de creació
	<p>Coordinar l'elaboració d'una eina de diagnosi per a conèixer la realitat en matèria de paritat, incorporació de perspectiva feminista i elements d'innovació feminista en la cultura</p>	<p>Crear una eina de diagnosi per conèixer la realitat en matèria de paritat i incorporació de perspectiva feminista en la cultura</p> <p>Impulsar una línia de treball específica per a la innovació feminista desplegada a tres nivells:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Monitoritzar un projecte cultural amb perspectiva feminista impulsat per l'ICUB amb l'objectiu que sistematitzar processos i avaluar resultats ● Definir els elements necessaris per incorporar la perspectiva feminista als projectes culturals ● Crear un grup de treball que reculli bones pràctiques quant a innovació feminista de la cultura

	<p>Coordinar la creació d'un catàleg formatiu dirigit personal de l'ICUB, a més dels projectes i equipaments culturals en matèria cultura i perspectiva feminista</p>	<p>Generar un espai de treball participat amb persones, col·lectius i equipaments culturals per tal de confeccionar el catàleg formatiu</p> <p>Oferir una oferta formativa que doni resposta a necessitats tant teòriques com pràctiques de l'àmbit dels feminismes i l'equitat</p> <p>Oferir un servei formatiu que doni resposta a les necessitats detectades a través dels indicadors i l'eina de diagnosi</p>
	<p>Coordinar la campanya de sensibilització, promoció i comunicació sobre Cultura i Feminismes</p>	<p>Dissenyar i desplegar una campanya de comunicació que expliqui la missió del dispositiu i que difongui les eines d'avaluació, formació i acompanyament disponibles.</p> <p>Habilitar un espai web de referència del projecte</p> <p>Dotar d'espai i visibilitat al projecte a tots els canals de comunicació propis de l'ICUB</p> <p>Generació d'un material divulgatiu físic que tingui presència a espais diversos de l'ecosistema cultural de la ciutat</p> <p>Elaborar una estratègia de premsa al voltant del projecte</p> <p>Elaborar una estratègia de xarxes socials al voltant del projecte</p>

Autores

El present informe ha estat confeccionat a través d'un espai de treball col·lectiu format per dotze dones amb riques i divers trajectòries professionals, que es poden consultar a continuació.

Tania Adam

Periodista i productora cultural. Fundadora i editora de Radio Africa Magazine, treballa com a presentadora a Radio Africa Betevé (91.0 FM) i a African Bubblegum Music a Ràdio Primavera Sound. Ha presentat el programa d'entrevistes Terrícoles a Betevé. Està especialitzada en Societats africanes, migracions i Interculturalitat. La seva feina se centra en l'anàlisi i el pensament que es genera al voltant de les diàspores negres al món, amb especial èmfasi a les dones. També ha comissariat programes públics com "Microhistòries de la Diàspora. Experiències encarnades de la dispersie femenina" (La Virreina centre de la Imatge, 2018-2019) o l'Exposició Making Africa (CCCB / ICUB, 2016).

Carla Alsina

Sociòloga, màster en estudis de dones, gènere i ciutadania. Ha treballat en l'àmbit de la salut emocional i les de violències masclistes amb treballadores del sexe amb diverses entitats i administracions; en la defensa dels drets humans des d'una perspectiva de gènere interseccional impulsant el Centre per la defensa dels drets humans Irídia, i a partir de l'economia social i solidària, he treballat a la Fundació Surt, liderant l'àrea d'apoderament econòmic i l'eix d'economia feminista. De fa 5 anys, ha impulsat la incorporació de la mirada feminista en espais d'oci nocturn i projectes culturals, des de la consultoria i conjuntament amb diferents administracions públiques i des de la vessant activista feminista. Actualment és la Coordinadora de l'Ateneu Popular 9 Barris on, des del grup de treball de cures impulsa un pla de treball que posi al centre la vida en els processos de treball i els creatius, així com vetllar per transversalitzar el feminisme en el projecte.

Anna Cabó

Llicenciada en Documentació i postgraus en competències directives per la Universitat Autònoma de Barcelona i en Planificació i Gestió de Biblioteques de la Universitat Pompeu Fabra. Ha treballat de gestora cultural amb perspectiva de gènere des de fa dècades, primer al Consorci de biblioteques i després a l'Espai Francesca Bonnemaison, de la Diputació de Barcelona, on a més era responsable del temes de recerca amb perspectiva de gènere. Va fundar La Groc, consultoria i produccions culturals sobre diversitat i gènere, des d'on es va coordinar *l'Estudi sobre la programació cultural 2016-2017 de l'Ajuntament de Barcelona des d'una perspectiva de gènere*.

Marta Domènech

Consultora i gestora cultural amb 12 anys d'experiència en el sector. Actualment és sòcia treballadora de la cooperativa LA TAULA dedicada a la consultoria, la comunicació i la producció d'esdeveniments en l'àmbit cultural i de la sostenibilitat. Des de 2017 és Vicepresidenta de l'Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya (APGCC) que aglutina i representa els gestors/es culturals de tots els àmbits de Catalunya, actualment amb més de 700 persones associades. Dins de l'APGCC forma part de la Comissió de Gènere, un grup de treball format per persones sòcies que té l'objectiu de reflexionar i realitzar accions de formació i sensibilització sobre l'aplicació de forma transversal de la perspectiva de gènere al treball de la gestió cultural. També forma part del Col·lectiu Dones i Cultura, una assemblea de dones no mixta que va néixer com a grup de denúncia, de suport i d'acció format per dones i persones no binàries, totes professionals de la cultura que treballem a Catalunya.

Elba Mansilla

Llicenciada en Periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona i sòcia fundadora de la cooperativa La Ciutat Invisible, on treballa com a investigadora i docent en temàtiques relacionades amb l'Economia Feminista i l'Economia Solidària, coordina l'àrea de formació i l'eix d'Economia de les Cures de Coòpolis – Ateneu Cooperatiu de Barcelona. Les seves investigacions han estat centrades en les potències i reptes de l'Economia Social Solidària per a l'autoorganització de les dones i la transformació social feminista, i en recollir, sistematitzar i difondre la cultura organitzativa per a la configuració de grups no-patriarcal i la transversalització de gènere a les cooperatives.

Neus Oriol i Míriam Sánchez, La Bonne

La Bonne és un espai de trobada, intercanvi i creació de projectes culturals feministes caracteritzat pel treball en tres àmbits: audiovisuals, performance i viver de projectes. A més a més, la Bonne ofereix residència per a projectes artístics de dones amb perspectiva social i espai per a activitats i esdeveniments d'entitats amigues.

La Bonne aposta per un procés no sigui exclouent ni exclusiu de determinats segments de la població amb recursos econòmics i formatius, sinó que integri a diferents col·lectius de manera transversal i connectada, amb l'objectiu de potenciar i mobilitzar al màxim totes les capacitats i talents. Aquest és l'origen de l'etapa iniciada l'any 2012 amb la creació del primer Hub cultural de dones de Catalunya: l'Espai Francesca Bonnemaïson.

Sònia Ruiz

Doctora i llicenciada en Ciències Polítiques i de l'Administració (UAB). És investigadora associada del Centre for Diversity Policy Research and Practice de l'Oxford Brookes University, on també va fer treballs post doctorals. És professora del postgrau de Gènere i Igualtat (UAB) i té articles i publicacions en matèria de feminisme, moviments socials i polítiques públiques. Ha treballat com a lobbista a Brussel·les, és funcionària tècnica superior de l'administració local, ha estat directora del pla d'igualtat de la Diputació de Barcelona, assessora en gabinets ministerials i en l'actualitat és la responsable de l'estratègia de transversalitat de gènere de l'Ajuntament de Barcelona. És mare d'una filla i activista feminista.

Marta Selva

Llicenciada en Història Moderna i Contemporània, professora associada de Teoria i anàlisi del film i la televisió a la UAB (1993-2003) i a la Universitat Rovira i Virgili (2006-2016). Professora del Màster de Documental Creatiu de la UAB, del Postgrau de la Diplomatura de Pau i del Màster de Gènere i Comunicació de la mateixa Universitat. Ha impartit també classes a la Universitat Pompeu Fabra i a la Universitat Oberta de Catalunya. Codirectora de la Mostra Internacional de films de dones de Barcelona. Codirectora de continguts també de la cooperativa Drac Màgic de de 1979. Col·laboradora a diferents mitjans de comunicació com TV3, Catalunya Ràdio, Ràdio 4 ,en qualitat d'analista política. Entre el 2003 i el 2010 va ser presidenta de l'Institut Català de les Dones.

Anna Solà

Llicenciada en Art per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha estat professora associada de Cinema, Vídeo i Televisió de l'Escola Multimèdia de la Universitat Politècnica de Catalunya, així com del Màster de documental creatiu de la Universitat Autònoma de Barcelona, alhora que ha treballat en el camp de la crítica i la didàctica cinematogràfica. Gerent i directora executiva de l'ICD (Institut Català de les Dones) del 2003 al 2010. Ha participat en la fundació de Trama (Coordinadora de festivals de cinema de dones de l'Estat espanyol). Col·laboradora de la secció Pensar el Cine, de la revista Cadarnós de Pedagogia. Codirectora de continguts de Drac Màgic i de Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona. Membre d'honor de l'Acadèmia del Cinema Català i sòcia d'honor de Dones Visuals.

Patricia Soley-Beltran

Doctora en Sociologia del gènere i llicenciada en Història Cultural. És investigadora i assagista, autora de nombroses publicacions científiques, llibres acadèmics i assajos divulgatius, com ara ¡Divinas! Modelos, poder y mentiras, Premio Anagrama de Ensayo (2015) i "Política eres tú" I Premi María Luz Morales de Periodisme amb perspectiva de gènere (2016), entre d'altres. Com a docent, col·labora amb universitats d'Edimburg, Barcelona, Autònoma,

Pompeu Fabra i Oberta de Catalunya, entre d'altres; com a conferenciant i gestora cultural, ha treballat per TEDxBARCELONAWomen, Caixaforum, Casa América, Museo del Traje, Fundació Sa Nostra, Encuentros del Bienestar (Cadena SER), La Térmica i el Museu Thyssen de Málaga, entre d'altres. És membre del comitè editorial de *Critica Studies of Fashion and Beauty* i del consell assessor de la Fundación Nagel, a més d'autora de *Compta amb nosaltres! Bones pràctiques per a una programació cultural paritària* (Quaderns Metodològics Feministes #2, Ajuntament de Barcelona, 2019). Col·labora regularment amb *El País*, *La Ser* i *La Vanguardia*.

Anna Villarroya

Llicenciada en Dret i en Economia per la Universitat de Barcelona i doctora en Economia del Sector Públic per la mateixa universitat. Des de l'any 1993 és professora del Departament d'Economia de la Universitat de Barcelona on imparteix diferents assignatures sobre economia de la cultura y polítiques culturals. És autora de l'informe sobre política cultural a Espanya inclòs en el *Compendium of Cultural Policies and Trends*, presidenta de l'*European Association of Cultural Researchers* i coordinadora del *Programa de Doctorat Interuniversitari en Estudis de Gènere: Cultures, Societats i Polítiques*. És autora de diversos treballs sobre les desigualtats de gènere a l'ocupació cultural a Catalunya.

Equip de coordinació:

La Tremenda · Comunicació Cultural

Anna Melià

Diplomada en Educació Social per la Universitat Autònoma de Barcelona, també ha cursat el postgrau en Producció d'Espectacles i Esdeveniments Culturals a l'IL3 (Institut de formació contínua) de la Universitat de Barcelona. Amb una trajectòria laboral eclèctica, durant més de deu anys ha dut a terme diverses tasques de gestió i producció en projectes de dinamització comunitària. Ha estat regidora d'espectacles de carrer i de sala a la Fira Mediterrània de Manresa, entre d'altres; ha treballat en la producció artística i l'atenció als professionals en fires i festivals, com la FIM-Fira de música al carrer de Vila-seca; i ha fet tasques de suport a la creació i distribució de companyies d'arts escèniques amb un projecte propi actualment inactiu.

Mireia Mora

Comunicadora cultural i educadora social, s'incorpora al món cultural sempre vinculada a les arts en viu i a la comunicació. Ha cursat el màster oficial en Gestió Cultural i el postgrau en Polítiques de Joventut, ambdues formacions a la Universitat de Barcelona. Després de deu anys treballant en projectes d'animació sociocultural, inicia una nova trajectòria professional ocupant-se de la producció executiva del mercat internacional d'arts escèniques *Come&See* i, posteriorment, treballa en diversos espais escènics i companyies, com el Teatre Akadèmia, el Teatre Victòria i la companyia *Dagoll Dagom*. És col·laboradora habitual d'*El Crític*.